

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Ratkócai Richárd ügyvéd által képviselt szám alatti lakos felperesnek a dr. Baki László ügyvéd által képviselt szám székhelyű alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Veszprémi Városi Bíróságon 6.P.20.310/2007. szám alatt indult, és a Veszprém Megyei Bíróság 2.Pf.20.460/2009/4. számú ítéletével befejezett perében a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperes részére 20.000 (Húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az állam javára, az adóhatóság felhívására 36.000 (Harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes 1995. májusában megvásárolta a szám alatti családi házas ingatlant. A ház az 1960-as években épült, ezért a felperes az alperessel szerződést kötött az ingatlan átépítésére, korszerűsítésére. A vállalkozási szerződés alapján az alperes a homlokzat hőszigetelését és festését is elvégezte, és a kivitelezést több ütemben 1997-ig bezárólag lebonyolította. 1997. év folyamán a ház homlokzatán a festék hólyagosodni, táskásodni kezdett, majd filmszerűen levált, és festéspergés indult meg. A felperes a hibát jelezte az alperesnek, aki a homlokzatot több alkalommal megtekintette. A hiba okának feltárására a felperes által beszerzett anyagokat gyártó Kft-t is bevonták, aki 1997. május 26-án kelt telefaxában azt közölte az alperes műszaki vezetőjével, hogy a laboratóriumukban a megreklamált szürke homlokzatfestéket bevizsgálta, annak minősége az előírásoknak megfelelő volt, ezért a reklamációt nem fogadta el. A felperes többször eredménytelenül kérte az alperestől a hiba konkrét okának

feltárását. Az alperes a feltáskásodott felületeket eltávolította, és a festés hibáit foltszerűen javította. A homlokzat felülete 1998-tól 2006-ig változatlan maradt, továbbra is a felhólyagosodás és foltosodás volt jellemző, de jelentős állagromlás nem következett be. 2006-ban azonban a homlokzaton, valamint az ablakpárkányok alatt vízfolyás jelentkezett, ezért a felperes a hiba okának feltárása végett igazságügyi szakértőhöz fordult.

A szakértői vizsgálattal egy időben a hőszigetelt vakolatot és a festett felületet lebontották, és a felperes a hibákat K. Cs. vállalkozóval kijavíttatta. B. I. igazságügyi szakértő a szakvéleményét 2006. december 12-én adta át a felperesnek. A szakértő a szakvéleményében azt állapította meg, hogy a ... rendszerhez tartozó háló nincs megfelelően ragasztva, nincs kellően beágyazva a ragasztóba, ezáltal a háló felragasztása a ... felületre nem a gyártó technológiai előírásai szerint történt. Megállapította, hogy az ablakpárkányoknál a csapadékvíz lefolyási nyomok erősen látszanak, a kő ablakpárkányok lebontása során pedig észlelték, hogy azok szinte szárazon, habarcs, vagy hőszigetelő ágyazat nélkül kerültek beépítésre. A szakértő a hibák javításának költségét bruttó 2.413.662 forintban véleményezte.

A felperes a 2007. február 12-én előterjesztett keresetében az alperes hibás teljesítésére hivatkozva 2.943.245 forint és járulékai kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest, aki a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen a követelés elévülésére hivatkozott, míg másodlagosan a homlokzati hőszigetelés hibás teljesítését vitatta. A festéssel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy azt nem ő, hanem N. J. egyéni vállalkozó végezte, akinek esetleges hibáiért felelősséggel nem tartozik. Vitatta a felperes által követelt kártérítési igény összegét is.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperesnek a felperessel szemben fennáll a kártérítési felelőssége a szám alatti ingatlanon végzett homlokzati hőszigetelési, valamint festési munkálatok hibáival összefüggésben.

A másodfokú bíróság jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatta, és a keresetet elutasította. A jogerős ítélet indokolása szerint a felperes kártérítési igénye elévült. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes hibás teljesítésből eredő kártérítési igényének elévülési határideje a munka átadásakor megkezdődött, és 1997. május végéig nyugodott, mert a felperes ekkor szerzett tudomást arról, hogy a hiba jelenség oka nem az általa beszerzett és felhasznált anyag minőségében keresendő. A kártérítési igény a nyugvás idejével meghosszabbodott, így az elévülés határideje 2002. május 26-án letelt. Miután a felperes részéről a Ptk. 327. § (1) bekezdésében foglalt elévülést megszakító jogcselekmény nem volt megállapítható, a másodfokú

bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes a követelésének bírósági úton való érvényesítésével elkésett.

A jogerős ítélet ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének helybenhagyását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 225. § (1) bekezdését, a Ptk. 310. § (1) bekezdését, és a Ptk. 360. § (1) bekezdését.

Érvelése értelmében megalapozatlanul állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a hibás teljesítésből eredő kártérítési igény elévülési ideje csak 1997. május végéig nyugodott. Szerinte a másodfokú bíróság megsértette az indokolási kötelezettségét, mivel nem jelölte meg azokat a bizonyítékokat, amelyek alapján azt állapította meg – szemben az elsőfokú közbenső ítélettel –, hogy a felperes, mint laikus fél 1997. május végén teljes bizonyossággal tudomást szerzett a hibajelenség okáról, és így tudnia kellett azt is, hogy azért felelősség kizárólag az alperest terhelheti. Szerinte a jogerős ítéletből nem állapítható meg az sem, hogy az elsőfokú bíróságnak az elévülés nyugvására vonatkozó ténymegállapítását a másodfokú bíróság mely körülmények és bizonyítékok alapján ítélte tévesnek. Arra is hivatkozott, hogy az alperes a jogszabályi kötelezettségének megsértésével mellőzte a hibajelenség okának feltárását és pontos megállapítását, így az alperes jogellenes magatartása miatt került olyan helyzetbe, hogy a hiba okáról és az azért felelős személyről kétséget kizáróan nem bizonyosodhatott meg. Kiemelte, hogy a hiba okának feltárása hiányában nem csak a laikus felperes, de még a gyártó cég és a szakértő sem állapíthatta meg a hiba pontos okát, így szerinte a felperes semmiképpen sem szerezhette tudomást teljes bizonyossággal arról, hogy a hibajelenségnek mi a pontos oka, továbbá, hogy ezért a felelősség az anyag gyártóját vagy az alperesi vállalkozót terheli. Több eseti döntésre hivatkozva állította, hogy jogszabályt sértve jutott a másodfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a kártérítési igénye elévült. Szerinte a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt is, hogy csak a hibajelenségek egy része jelent meg 1997-ben, míg a 2007-ben ismertté vált másik hibajelenség (nyílászárók körüli vízfolyás, beázás) tekintetében az igényérvényesítés elkésettnek semmiképpen sem tekinthető. Érvelése értelmében a másodfokú bíróság ítéletének indokolásával ellentétben a két hibajelenség nem ugyanarra a hiba okra vezethető vissza. Ebben a körben sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság szerinte a megállapítását alátámasztó bizonyíték nélkül vont le következtetéseket.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A Ptk. 326. §-ának (1) bekezdése szerint az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé vált. A 360. § (1) bekezdése pedig kimondja, hogy a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes. E két rendelkezés egybevetéséből következően a Legfelsőbb Bíróság PK 51. számú állásfoglalásának megfelelően a kártérítési követelés elévülése a károsodás bekövetkeztével kezdődik. Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a szolgáltatás hibájában álló kárigény esedékessége a hibás teljesítés időpontjával azonos, mivel a jogosultnál azzal keletkezik kár, hogy a teljesítéskor értékcsökkent (hibás) dolgot kapott. Ennek megfelelően megalapozottan jutott a másodfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a hibás teljesítésből eredő kártérítési igény elévülési határideje a munka átadásakor megkezdődött.

Miután az alperes a felperes követelésének elévülésére hivatkozott, helytállóan vizsgálta a bíróság, hogy az elévülési időn belül felmerült-e olyan menthető ok, amely miatt a felperes a követelését nem tudta érvényesíteni.

A felperes a 2008. december 10-én tartott tárgyaláson a 30. sorszámú jegyzőkönyvbe foglaltan előadta, hogy „nem volt megállapítható egyértelműen, hogy a hiba anyaghibára vezethető vissza, vagy kivitelezési hibára, ezért abba a helyzetbe kerültem, hogy nem tudtam, hogy kivel szemben léphetek fel az alperesi kivitelezővel vagy esetleg az anyag gyártójával szemben”. A felperes ezen a tárgyaláson arra hivatkozott, hogy „nem voltunk tisztában a hiba okával, nem tudtuk kivel szemben kellene fellépni, ráadásul nem is volt pénzünk szakértőre”.

A felperes a 2007. május 3-án tartott tárgyaláson a 4. sorszámú jegyzőkönyvbe foglaltan, ugyanakkor azt adta elő, hogy „a Kft. határozottan úgy nyilatkozott, hogy nem az anyagokkal van a probléma, azonban a pontos ok kiderítése ebben az időszakban nem történt meg”.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében sem vitatta, hogy a „Kft. az anyaghibáért fennálló felelősségét, illetve a hiba jelenségnek a felhasznált anyag nem megfelelő volta miatti bekövetkezését kifejezetten tagadta”. Az alperes hibás teljesítését a felperes felismerte, és az alperestől a hiba kijavítását kérte, az alperes azonban csak foltszerű javítást végzett.

A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló és okszerű mérlegelése alapján jutott arra a következtetésre, hogy az alperes hibás teljesítéséből eredő kártérítési igény elévülési határideje a munka átadásakor megkezdődött, és 1997. május végéig nyugodott, mert a felperes ekkor tudomást szerzett arról, hogy az általa beszerzett, és az alperes által felhasznált anyag nem volt hibás.

A felperes ezt meghaladóan nem bizonyította, hogy a követelést menthető okból nem tudta érvényesíteni. Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság az ítéletének indokolásában, hogy a felperes részéről a Ptk. 327. § (1) bekezdésében foglalt elévülést megszakító jogcselekmény nem történt.

Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság azt is, hogy a felperesnek laikusként nem kellett azt tudnia, hogy az alperes milyen kivitelezési hibákat vétett, és azt sem, hogy mennyi a kijavítás várható költsége, ugyanakkor megalapozottan állapította meg, hogy 1997. május 20-át követően a vagyoni hátrányt okozó személye, és annak volumene a felperes előtt kétséget kizáróan nyilvánvalóvá vált, így jogszabálysértés nélkül jutott arra a következtetésre, hogy 2002. május 26-án a felperes kártérítési igénye elévült.

A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott legfelsőbb bírósági eseti döntésekre figyelemmel sem állapítható meg a jogerős ítélet jogszabálysértő volta.

A BH 1988.410. szám alatt, és a BH 1992.596. szám alatt közzétett eseti döntések a tervező speciális felelősségének kérdésével, a BH 2005.104. számú jogeset a Hepatitisz C vírusfertőzés kérdésével foglalkozott, míg a BH 1993.313. számon közzétett jogeset szerint a jogosult menthető okból nem tudta érvényesíteni a követelését.

A perbeli jogviszonytól eltérő tényállású ügyekben hozott eseti döntésekre figyelemmel sem állapítható meg a jogerős ítélet jogszabálysértő volta, mivel a perbeli esetben a felperes nem tudta bizonyítani, hogy a követelését menthető okból nem tudta érvényesíteni. A felperes által hivatkozott azon körülmény, miszerint nem volt pénze szakértőre, menthető oknak nem tekinthető.

Alaptalanul hivatkozott a felperes a felülvizsgálati kérelmében a Pp. 221. § (1) bekezdésének megsértésére is.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolása első bekezdésében felsorolta, hogy mely bizonyítékok alapján állapította meg a tényállást. A másodfokú eljárás során további bizonyítékok becsatolására nem került sor, a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást nem folytatott le, csupán a Pp. 206. § (1) bekezdésének

megfelelően a bizonyítékok értékelése eredményeként az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetésre jutott. A másodfokú bíróság a szükséges mértékben megindokolta, hogy miért állapította meg a felperes követelésének elévülését, és a részéről nem történt olyan eljárási szabálysértés, amely az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással lett volna.

Alaptalanul hivatkozott a felperes a felülvizsgálati kérelmében arra is, hogy az alperes a 2009. január 14-i beadványának 2. oldal ötödik bekezdésében elismerő nyilatkozatot tett volna.

Az alperes ebben a beadványában a 2. oldal ötödik bekezdésében arra hivatkozott, hogy „a homlokzat hőszigetelésének „hibája” vízfolyást nem eredményezhetett, nem tudjuk tehát, hogy milyen vízfolyásra hivatkozik felperes, tekintettel arra, hogy a szakvélemény sem tartalmaz vízfolyásra vonatkozó megállapítást”.

B. I. szakértő a felperes felkérésére készített szakértői véleményében csupán arra utalt, hogy 2006. tavaszán vízfolyási nyomok jelentek meg a homlokzati falon az ablakpárkányok alatt, valamint a bejárati ajtónál. A szakértő a szakértői véleményének 10. oldalán a 7.1. pontban foglalta össze a főbb munkákat. Ennek során rögzítette, hogy az ablakoknál a spalétokra új hőszigetelést kellett beépíteni, és az ablakpárkányokat PUR hab ágyazatba építve rakták vissza. Ezen szakértői megállapítások alátámasztják a másodfokú bíróság azon következtetését, miszerint a párkány alatti vízfolyás ugyanannak a szigetelési technológiai hibának egy másik jelensége volt, így a jogerős ítélet erre figyelemmel sem jogszabálysértő.

A kifejtettek értelmében a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperest az alperes részére felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésének megfelelően a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték viselésére.

Budapest, 2010. március 18.

Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartal Géza s.k. előadó bíró, Dr. Benkő Csilla s.k. bíró